

Ναύπακτος, το συμβολικό και το πραγματικό τοπίο

Το τοπίο στη λογοτεχνία

Γεώργιος Αθανασιάδης Νόβας (ψευδώνυμο **Γ. Αθάνας**), ομιλία για τη ναυμαχία της Ναυπάκτου.

(Πηγή: http://www.apocalypse.com.cy/EN/seminars/nova_speech.html, πρόσβαση 12/11/2010)

«...Εδώ και 400 χρόνια, στις 7 Οκτωβρίου 1571, έλαβε χώρα στις Ελληνικές θάλασσες, στην είσοδο του Κόλπου των Πατρών πλησίον στις Εχινάδες νήσους, μια από τις μεγαλύτερες ναυμαχίες του κόσμου, που πήρε στην Ιστορία το όνομα Ναυμαχία της Ναυπάκτου και παραλληλίστηκε έκτοτε με τις ναυμαχίες της Σαλαμίνας και του Ακτίου. Ήταν πραγματικά μεγάλη όσον κι εκείνες. Μεγάλη κι από την άποψη του όγκου των ναυτικών δυνάμεων που είχαν συγκρουσθή. Μεγάλη κι από την άποψη του λυσσαλέου πολεμικού μένους που χαρακτήρισε αμφοτέρους τους αντιπάλους. Μεγάλη κι από την άποψη των τεραστίων απωλειών που σημειώθηκαν.

Σπάνια εμφανίζεται στα πολεμικά χρονικά του κόσμου νίκη τόσο ολοκληρωτική, ήττα τόσο ολοσχερής. Αν κι η πολιτική της εκμετάλλευση δεν ήταν άμεση και εξαντλητική, όπως έπρεπε και μπορούσε να είναι, αποτέλεσε όμως σταθμό και καμπή στην πορεία της, ιστορίας. Έκρινε την τύχη του κόσμου. Έσωσε τον Ευρωπαϊκό πολιτισμό. Ταπείνωσε την αλαζονεία και την υπεροψία του πλέον επικίνδυνου, τότε εχθρού του.

[...]

Άπειρα είναι και συγκινητικώς εντυπωσιακά τα λεπτομερειακά περιστατικά της μακάβριας εκείνης ανθρωποθυσίας. Όλοι οι επιζήσαντες είχαν τόσα να διηγηθούν. Κι έχουν διασωθή πολλές μαρτυρίες τους. Είμαι υποχρεωμένος να συνοτμέψω. Τεράστια στάθηκε η απήχησι της μεγάλης νίκης. Ο σύγχρονος της Βολταίρος την χαρακτήρισε έτσι: “ποτέ μετά τη Ναυμαχία του Ακτίου, οι θάλασσες της Ελλάδος δεν είχαν δει ούτε στόλο τόσο πολυάριθμο, ούτε ναυμαχία τόσο αξιομνημόνευτη”. Ο Βενετσιάνος ιστορικός Πάολο Παρούτα την ονόμασε “σπάνιο φαινόμενο όλων των αιώνων”. Ο Χάμμερ την αναγνωρίζει ως “την μεγαλύτερη ναυμαχία που συγκροτήθηκε μετά την προ 16 αιώνων στο ίδιο μέρος και αποφάσισε μεταξύ Αύγουστον και Αντώνων περί της κυριαρχίας του κόσμου...” Ο Ναύαρχος Ζουριέν ντε

λα Γκραβιέρ γράφει: “Η τύχη του κόσμου τρεις φορές εξαρτήθηκε από την έκβασι μιας τεράστιας ναυτικής συρράξεως. Σαλαμής - Άκτιον - Ναύπακτος”.»

Γαϊτανάκι, **Παραδοσιακό** τραγούδι του Πάσχα, από το χωριό Σκάλα του Δήμου Ναυπάκτου.

Το βλέπεις κείνο το βουνό το πέρα και το δώθε;
Ήταν λημέρια των κλεφτών και των καπεταναίων
Σκουτέρης εροβόλαγε από ψηλή ραχούλα.
Φέρνει το φέσι του στραβά και τη γαλάζια φούντα.
Κι η βλάχα τον περίμενε σ’ ένα στενό σοκάκι.
Φέρνει τη ρόκα γνέθοντας τ’ αδράχτι της γεμάτο.
Στη Σκάλα για να μαζευτούν γιουρούσι για να κάμουν.
Στον Έπαχτο να κατεβούν το κάστρο για να πάρουν.